

NOVA GORICA

Z ljudskim posojilom
prispevamo k boljši in
srečnejši bodočnosti
vseh narodov
Jugoslavije

Šofkan, 16. julija 1948.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORIŠKI OKRAJ

Leto II. — Štev. 18.

Z delom se pripravimo za V. kongres KPJ

Vpisali smo že 12,455.000 din posojila

Vpisovanje ljudskega posojila v okraju še ni zaključeno, niti niso izčrpane vse možnosti, da se vpisana vsota še dvigne. Naši aktivisti na vasi se ne smejo uspatvati z doseženimi uspehi, ki so sicer zadovoljivi. Zavedati se moramo vselej: čim več bomo dali skupnosti, več bomo lahko od nje dobili. Zato naj tekmovanje, ki se je pričelo v prvih dneh vpisa, ne preneha, ker nam tako velevala naša borba, ko gradimo socializem.

Dosti je še posejencev, ki so premalo vpisali. Prav te pa moramo iskati med našimi večjimi kmeti. Kar nemogoče je, da danes nekdaj prodajo tovorni avto za 400.000 din, vpiše pa 500 din posojila, kot je to storil tov. Benko iz Spodnje Branice. Pa tudi njegov brat kljub premoženju, ki ga ima, ni vpisal več kot 2000 din. Taki in podobni primeri v naši družbeni skupnosti ne bi smeli

biti, ko s skupnimi naporom gradimo našo novo državo, državo delovnega ljudstva.

Preglejmo dosežene uspehe v številkah:

Vpisali so:

Delavci	3,222.000 din = 26 %
Uslužbenci	2,645.000 din = 21 %
Kmetje	3,417.000 din = 27 %
Obrtniki	617.000 din = 5 %
Mladina	1,454.000 din = 12 %
Vsi ostali	1,100.000 din = 9 %

Iz teh nekaj številk vidimo, da so naši aktivisti na vasi polagali še premalo pažnje za boljši in hitrejši potek vpisovanja. Partizanski kraji v našem okraju, ki so se pri vseh akcijah in pri gradnji zadrutnega doma dobro izkazali, tudi pri vpisovanju niso odpovedali. Naš kmet v dolini ima možnost, da vpiše posojilo, ni pa tega v zadostni meri storil. Vsekakor so kmetje v pasivnih krajih vpisali več, kakor pa v rodovitnih. Samo vasi, kot so Mi-

ren, Renče, Deskle, Planina, Ustje in Gabrje bi morale vpisano vsoto podvojiti, če ne potrojiti.

Naši delovni kolektivi so svoje obveznosti za vpis posojila presegli. V vseh centrih, kjer imamo sindikalne podružnice, je vsota posojila velika. V Šofkanu je do sedaj vpisanega 2,550.000.— din posojila, v Ajdovščini 1,193.000.— din, v Anhovem 854.000.— din. Majhne pa so vsote večjih krajev, kot so Vipava in Kanal.

Naš okraj je trenutno med prvimi v Sloveniji, ki je vpisal največ posojila. Ne smemo pa se s temi uspehi zadovoljiti, temveč moramo še in še propagirati, da naši kmetje, kakor ostali vpisane vsote zvišajo. S tem, ko smo v našem okraju vpisali 12,455.000.— din posojila, dokazujemo svojo predanost naši ljudski državi in Partiji, obenem pa moramo to dejavnost in borbenost še stopnjevati. B. R.

Postavljene obveznosti so presegle

Učenci kmetijske šole v Ložah pri Vipavi so zaključili svojo učno dobo s 100 odstotno pozitivnimi učnimi uspehi. Ta kmetijska šola je bila osnovana takoj po priključitvi ter jo je obiskovalo 28 mladincev in mladinke iz raznih krajev Primorske. V šoli je bil uveden brigadno-dese-tinski sistem dela na šolskem posestvu. Teoretični pouk je bil tesno povezan s praktičnim. Mladinci so se predvsem zanimali za sadjarstvo, kletarstvo, živinorejco in zadrutništvo, medtem ko so mladinke imele več veselja z vrtnarstvom. V začetku sta jim delala zaradi pomanjkanja predizobrazbe precej težave slovenščina in računstvo. Z veseljem, ki so ga imeli do učenja, so v razmeroma kratkem času premagali tudi te težave. Veliko je pripomogel k uspehu tudi mladinski aktiv, ki je pomagal na večernih krožkih šibkejšim pri učenju.

Pred zaključkom šole so na sestanku izdelali podoben načrt učenja in dela ter napovedali tekmovanje vsem enoletnim kmetijskim šolam v LRS na čast V. kongresa KPJ. Uspehi niso izostali in obveznost, da bodo dosegli 90 odstotkov pozitivnih redov, so prekorajčili in dosegli 100 odst. Imeli so 9 odličnjakov, 9 pravih dobrih, 8 dobrih in 2 z zadostnim uspehom. Najboljši med njimi so bili: Dušan Lavrenčič iz Podrage, Jože Vehar iz Idrije in David Jazbec iz Sveta pri Komnu.

Lepo obdelana polja, novi nasadi in vinogradi so najzgovornejši dokaz njihovega požrtvovalnega dela. Pomagali so tudi kmetozi v Vipavi pri pomladanskih delih, pri popravilu vaških cest in pri ureditvi fizikalnega igrišča, tako da so naredili v korist skupnosti 1236 prostovoljnih delovnih ur. Sedaj po končanem pouku, ko bodo na enomesečni praksi, so sprejeli še posebno obveznost, da bodo prispevali 300 delovnih ur pri gradnji zadrutnega doma v Vipavi. Imeli bodo strokovna predavanja po vaseh med kmečko mladino. Do sedaj so imeli predavanja v Podragi, Ložah in na Slapu pri Vipavi.

Trije najboljši odličnjaki bodo šli v srednjo kmetijsko šolo v Maribor. Ostali pa bodo šli v svoje kraje, kjer bodo pomagali pri reorganizaciji in mehanizaciji kmetijskih na vaseh. Letošnje jeseni pa bodo osnovali še eno vinarsko-sadjarško šolo v Vilpolžah v Brdih, medtem, ko bodo v Sempetru pri Gorici organizirali vrtnarsko šolo.

Do V. kongresa KP bo zadrutni dom pod streho

Ni jih mnogo, da poznajo prijazno vasico v naših Brdih, Višniciv? — vendar pa se danes veliko govori o njej. Vaščani so res krepko prijeli za delo pri gradnji zadrutnega doma. So pred tem, da ga v par dneh pokrijejo.

Vaščani so na to svoje delo ponosni in upravičeno tudi so, saj bo njihov dom v Brdih drugi sleber prave ljudske demokracije na naši zapadni meji.

Pri gradnji zadrutnega doma delajo vsak dan. Blizu se V. kongres KPJ in oni so sprejeli obveznost, da svoj zadrutni dom do tega dne pokrijejo.

V. kongres KPJ nov mejnik v zgodovini jugoslovanskih narodov

PRIČELA SE JE MLAČEV

Vreme se je zadnje dni nekoliko izboljšalo. Povsod kmetje hitijo pobirati seno, še bolj pa se trudijo, da požanjejo že tako prezrelo žito. Bali so se že, da se jim žito na njivi od dežja preveč ne otrese. Za mlačevo so se kmetje kakor tudi Ustroj iz Ajdovščine temeljito pripravili. Ob sončnih dnevih vidiš dolge kolone voz, natovorjenih z žitom, ob njem pa našega goriškega kmeta, ki težko čaka, da pride na vrsto mlačev. Zaskrbljen misli, koliko vreč žita bo pripeljal domov.

Mlatilnica požira snopje in polni nastavljeni vrečo z debelimi zrni. Tudi stiskalnica za slamo je v ozadju, stroj sam stiska slamo v bale, tako da imajo kmetje čim manj dela z nakladanjem. Pritožujejo se te zato, ker ni dovolj žice, da se vsa slama poveže. Zadovoljni pa so, ko žito merijo in vidijo, da je letošnji pridelek še kar izdaten.

Mlatilnice delajo po vsem okraju s polno paro. Od St. Vida pri Vipavi do Vipolž v Brdih je postavljenih 6 mla-

tilnic, od katerih jih ima 5 tudi stiskalnice za slamo. Ustroj je pri vseh teh mlatilnicah postavil brigade, ki štejejo 4 do 6 brigadirjev, vodjo brigade, strojnika in pomočnika. Vsi prav pridno delajo, ker se zavedajo, da mora biti delo čim preje opravljeno, drugače se žito otrese.

Pri svojem delu pa so brigadirji tudi aktivisti, saj je med kmeti, ki pripeljejo mlatit, tudi nekaj takih, ki se niso kontrahirali žita. Te poučujejo in jim prikazujejo ugodnosti, ki bi jih imeli s kontrahažo.

Prav zaradi tega, ker se je Ustroj lako tehnično, kakor organizacijsko pripravil za mlačevo, je do danes omlateno že 11 vagonov pšenice. Če pa pomislimo, da smo v okraju poželi nad 90 odstotkov žit, čaka naše brigadirje pri mlatilnicah še precej posla. Zato z zadovoljstvom lahko gledamo v bodočnost, saj je bil trud pri oranju in setvi nagraden. Pridelek je sicer še malo moker, ker je bilo preveč dežja, so pa zato zrna žita debelejša in zdravva. Po mlačevi žita čaka kmeta krom-

pir, nato koruza, katere je do sedaj okopane že nad 80 odstotkov in na vse zadnje trgatve. Naši kmetje so takoj začeli orati trnišča in je že nad 30 odstotkov požeti njih zoranah. S pobiranjem drugih pridelkov pa bo naš kmet ugotovil, ali je vložil dovolj sile v obdelovanje zemlje in ali bo lahko od svojih pridelkov dal čim več tudi skupnosti ter tako zavestno izpolnjeval plan za leto 1948.

Pismo mladincev z avtostrade

Brigadirji in brigadirke II. Goriške mladinske delovne brigade na gradnji avtostrade Beograd-Zagreb, zbrani na svoji brigadni konferenci, kjer smo sprejeli nove obveznosti za 12-dnevno tekmovanje pred kongresom KPJ in kjer smo prebrali pismo, ki ste nam ga pisali. Vam pošiljamo udarne pozdrave mladinskih delovnih brigad.

Obvezali smo se, da bomo v teh 12 dneh izkopali in splinirali 4000 m² zemlje, sprejeli konkretne sklepe tudi za delo na vseh ostalih področjih našega udejstvovanja, prav tako smo se obvezali, da bomo naše bivanje na avtostradi podaljšali za 4 dni.

Obljubljamo vam, da bomo vse sprejete obveznosti dosegli in presegli in se vrnili kot udarna brigada.

Prav tako vam obljubljam, da se bomo trudili doseči v brigadi čimveč izkušenj v delu, katere bomo po vrnitvi domov prenesli na vaše aktivne.

Hkrati pozivamo vsa naša mladino, ki je ostala doma, da enako kakor mi, tudi ona z največjim elanom sprejema in izvršuje obveznosti v predkongresnem tekmovanju za čimprejšnjo zgraditev zadrutnih domov, za čim boljši odkup žita in drugih pridelkov in sploh v vseh nalogah, ki se stavlajo pred našo vas.

Sporočamo vam tudi, da smo ravno danes predlagali prve udarnike in pohvaljene v naši brigadi in da vsi leknujemo za častni naziv udarnika.

Vse sile za V. Kongres KPJ!
Stab II. Goriške MDB
„Franceta Perovška“.

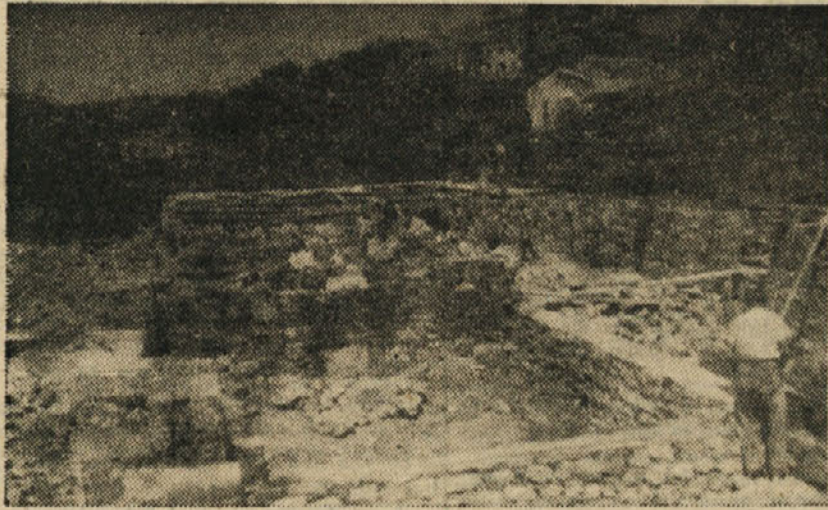

Mlatilnica na Cesti pri Ajdovščini melje z polno paro

Gradimo in izpolnjujemo obveznosti

Delo pri gradnji zadruženih domov se je v poslednjem času zelo poživelo. Pred nami stoji V. kongres KPJ, ki nam bo nov mejnik v naši zgodovini.

Obveznosti, ki smo jih sprejeli, se izpolnjujejo in tudi gradnje zadruženih domov hitro napredujejo.

Zidovje zadrúžnega doma v Rihemberku se dviga

V Rihemberku zidovje prav hitro raste od tal, saj imajo dnevno zaposlenih več zidarjev, ki neumorno polagajo kamen na kamen. Rihemberčani so vpeljali brigadni sistem dela, kateri se prav dobro obnese. Dnevno je tako na prostovoljnem delu do 50 ljudi in po dva ali trije vozniki s svojimi vpregami. Če danes pogledaš v Rihemberg vidiš, da bo zadrúžni dom v najkrajšem času pod streho.

Tudi v Prvačini so prišli za delo resno. Zidajo že prvo nadstropje, imajo pa pripravljen že ves les za streho. To pot izgleda, da Prvačani ne bodo klonili, saj jih dnevno dela do 30 pri gradnji zadrúžnega doma. Šele sedaj, ko so videli, kaj bodo v svojem zadrúžnem domu imeli, so zavestno pristopili k delu.

Kaj pa Vipava? Ni masovnem zborovanju so se obvezali v resoluciji CK KPJ, da bodo dom v letošnjem letu zgradili. Danes imajo izkopeno že vse temelje, pripravljen material in ves les, apnenica pa, ki jo sedaj žejejo, bo dala preko 400 q apna. Z betoniranjem temeljev so že začeli, vendar pa jih pri delu ovira voda, ki stoji v izkopanih jarkih. Vipavci so danes pripravljeno še z večjim elanom pristopiti k delu, ker vidijo, da gre za res. Tisti, ki so gradnjo ovirali, še vedno le bolj od strani opazujejo in zavirajo.

V Kostanjevici na Krasu ne zaostajajo z gradnjo zadrúžnega doma

ne zaostajajo z gradnjo zadr. doma. Tudi naši Kraševci so pristopili k delu. Ljudstvo iz Kostanjevice je pred kratkim popravilo svojo šolo, danes pa že polagajo temelje svojemu zadrúžnemu domu. Za dom so si izbrali lep prostor, saj mora biti njihov dom ponos za vso vas.

Dnevno dela pri domu do 20 ljudi, ki se dnevno menjajo, tako, da pride vsak vašan na vrsto. Seveda so tudi

Na Trnovem pri Gorici pa že postavljajo ogrodje za streho. Trnovo je kar nekako spremenilo svoje lice, ker v centru vasi stoji pred otvoritvijo njihov zadrúžni dom.

Tudi v Brdih ne zaostajajo. V Humu pri Kojškem prav pridno delajo. Seveda aktivist Gravner Ivan s svojimi nasveti precej pripomore pri načinu dela in pri sami organizaciji. Dom lepo napreduje in prebivalci Huma, kakor tudi okoliških vasi, so na to svoje delo ponosni.

Se več je krajev, kjer se pridno dela; omeniti pa bi bilo potrebno, da se morajo naši aktivisti bolj zagristi v delo samo in v propagando pri gradbenih delih. Danes ne sme biti gradlišča, kjer ne bi stal v ospredju grafikon z izkazom, koliko se je že naredilo, pa tudi ne bi smelo biti gradlišča, kjer ne bi bila na sedežu odbora za gradnjo zadrúžnega doma spominška knjiga, kjer bi se vsak, kd bi prostovoljno delal, vpisal in tam vpisal tudi svojo obveznost za delo pri domu.

Taka borbenost ljudstva gotovih vasi, kjer se kljub težkočam gradijo zadrúžni domovi, mora preiti v vsako vas, ker bomo lahko le borbeni in vztrajni pri delu izbojevali našo gospodarsko zmago.

nekateri, ki na delo ne pridejo. Ti poedinci še nasedajo raznim elementom, ki jim danes ni interes dvig blaginje delovnega ljudstva, temveč njihov lastni žep. Smešno je, da se je v Kostanjevici še pred kratkim pojavil nekdo in govoril o skupnih kotlih in hujskah ljudi, da ne delajo. Naletel, je seveda pri zavednih vaščanih Kostanjevice na odpor in so se Kostanjevičani še bolj zagristi v delo.

Kaj dela mladina v Levpi

Mladinski aktiv v Levpi se je zadnje čase precej izboljšal. Kako bi tudi ne delal, ko ima za tajnico tako mlado in brhko Tincovo Milko!

Delo v organizaciji pa sta sedaj najbolj poživila Ivo Skrt in Stanko Suligoj, ki sta se pred kratkim vrnila iz mladinske delovne brigade, ki je delala pri gradnji tovarne težkih strojev v Zelezniku pri Beogradu. Ona dva sta vnesla v organizacijo pravega tekmovalnega duha in mladinskega poleta, ki sta si ga osvojila v brigadi. V nedeljo 11. julija sta zbrala okrog sebe še 4 najboljše mladince in so šli že ob 4. uri zjutraj kositi travo družini, ki je bila v času borbe najbolj prizadeta. Popoldne pa so skupno z mladinkami že posušeno seno pospravili.

Zavedni mladinci in mladinke iz Levpe so tudi svoje skromne prihranke (4.000 din) vpisali za ljudsko posojilo. Redno menjajo svoj mladinski sten-čas. Sedaj pa se pripravljajo na študij po novem programu in bodo imeli prihodnjo nedeljo prvo predavanje. Prepričani smo, da se bodo vsi tega študija redno udeleževali in ob konsultaciji pokazali lepe uspehe.

Prav gotovo, da so še stvari, ki bi jih bilo treba pohvaliti, je pa nekaj, na kar so popolnoma pozabili. Zapisnikov namreč ne pošiljajo na okrajni sekretariat LMS, tako da ta ne more imeti pravega pregleda nad njihovim delom. Pa tudi članarine redno ne pobirajo in odpošiljajo.

Aktiv v Bizjakih, ki se je odcepil od levpskega, šteje le 11 članov in je tam popolno mrtвило. Vendar ima Pavla s Krasa zelo dobro voljo in zanimanje za delo ter bo verjetno zelo dober vodja svojega študijskega krožka. Upamo, da bo s pomočjo ostalih tudi ta aktiv v najkrajšem času začel.

V Seniškem bregu pa pravijo, da z mladino sploh ni mogoče delati, kar pa gotovo ne drži. Saj je tamkajšnji fizikulturni aktiv med najboljšimi v okraju; zato nihče ne more trditi, da je tam mladina slaba. Manjka ji le pravega vodstva in novih oblik dela, kar bi organizacijo poživilo in napravilo zanimivo. Prepričani smo, da si bo ta mladina znala izbrati iz svoje srede najboljše mladince, ki jo bodo vodili po pravi poti in privedli do tega, da bo tudi njihov aktiv žel pohvalo. Cvetka

Razstava učencev v gospodarstvu v Idriji

Razstava učencev v gospodarstvu

Zakon o učencih v gospodarstvu pomeni danes pri nas v ljudski državi ogromno pridobitev za našega učenca, ki je bil pod prejšnjimi režimi izkoriščen od brezvestnih kapitalističnih elementov. Ta pridobitev se že danes kaže in bo v nadalje prila do še večjega izraza že zato, ker naša ljudska oblast posveča veliko pozornost vzgoji novih kadrov in se zato ustanavljajo nove in nove strokovne šole, v katerih bo vsak učenec imel možnost, da si pridobi tisto osnovno znanje, ki je potrebno dobremu kvalificiranemu delavcu.

Iz dosedanjih uspehov je razvidno, da so naši mladi strokovnjaki že dosegli lepe uspehe. Izkaz teh uspehov bo prva razstava učencev v gospodar-

stvu v Idriji, ki se odpre 18. julija. Razstave se bodo udeležili tudi učenci goriškega okraja s svojimi mojstrskimi izdelki, s katerimi sodijo, da bodo med najboljšimi. Lično izdelani izdelki so dokaz, da vlagajo učenci vse svoje sile, da čimprej postanejo strokovnjaki svojega dela. Razstava bo obiskana od raznih delegacij, ki bodo strokovno ocenile posamezne predmete.

Med dosedanjimi izdelki so najlepši in strokovno izdelani električni likalnik, ki ga je izdelal učenec iz tovarne Anhovo, Borštnik Daniel z 10 mesečno učno dobo, mojstrsko izdelan vijak Tinta Ernesta z 21 mesečno učno dobo ter izdelki učencev solkanskih mizarjev, ki so poznani že po vsej okolici. C. S.

Mladinci na gradnji Nove Gorice so nastopali

V soboto 11. julija je okrajni sindikalni svet priredil koncert. Na tem koncertu so nastopili pevci iz Solkana z izbranim programom, parizanskih, narodnih in umetnih pesmi. Solkanski zbor je, čeprav maloštevilčen podal svoje pesmi lepo in ubrano.

Koncert sam je poživela pevski zbor Kajuhove mladinske brigade, ki šteje preko 60 mladincev in mladink. Zapeli so par parizanskih in nekaj udarnih pesmi. Ob koncu so zapeli pesem o sovjetski aviaciji. Kajuhovci so tudi nastopili s harmonikami. Lepo je bilo slišati 8 harmonikašev

mladincev, kako so melodično zaigrali naše narodne pesmi.

Ker se nahaja na gradnji Nove Gorice tudi II. župska brigada, ista za Kajuhovo ni hotela zaostajati ter je nastopila s svojo folklorno skupino. Zaplesali so narodna kola iz Srbije, Črne gore in Bosne. Lepa narodna kola so gledalce navdušila.

Prav gotovo si takih prireditev še želimo. S skupnimi nastopi bomo našemu ljudstvu nudili lepši in boljši program, na drugi strani pa bomo tako kritično presojali, kdo od nastopajočih bo vložil več truda v kulturno prosvetno delo. B. R.

Lovci so izvošili svoj okrajni svet

V Ajdovščini je bil 11. julija okrajni zbor lovcov našega okraja. Udeležba je bila polnoštevilna. Na tem zasedanju je prejšnji okrajni lovski svet podal svoje poročilo o svojem delovanju od ustanovitve dalje. Ker se po priključitvi še ni izvršila reorganizacija sveta glede na to, da se je okraj gospodarsko razširil in da je na območju bivšega mirenskega okraja obstojal enak svet, je na tem zboru prišlo do izvolitve novega lovskega sveta, v katerem so zastopani vsi pre-

deli okraja s 15 članskim odborom. Glede na dosedanje napake in na nepoznavanje lovskega zakona so bili sprejeti vsi važni sklepi, na podlagi katerih se bo tudi ta panoga športa, ki je gospodarskega pomena, razvila in zavzela važno mesto pri zaščiti naše divjadi, od katere bo imela naša industrija velike koristi.

Zato je bil sprejet sklep, da bodo vsi lovci pazili na vse kože, ki pridejo v poštev za našo industrijo. Sestavili bodo plan sestrelav divjadi in roparic, katere uničujejo divjad in domače živali. C. S.

Kakor smo dajali partizanom, tako dajemo z vpisovanjem posojila tudi sedaj državi, da bo svobodna in močna

Zadrúžni dom na Colu bo kmalu dograjen

